

Til grunneiere i Trollheimen

Invitasjon til informasjonsmøte om fjellfiske i Trollheimen

Vi i Opplev Trollheimen har arbeidet med mulighetene for fiske i fjellvann i Trollheimen det siste halvåret. En oppsummering av det vi fant ut er vedlagt.

Vi har et mål om at det skal bli lettere for folk å få tak i fiskekort og at grunneierne kan øke sine inntekter fra fiske i fjellvatn. For å få til dette foreslår vi tre ting:

- Flest mulig fiskekort til salg via nettsiden **inatur.no**. Dette er en enkel og rimelig måte å selge fiskekort på nett og mobil. Innerdalen, Oppdal og Lønset bruker allerede Inatur.
- Fiskekort som dekker **større soner**, gjerne for hver kommune. Slike overbyggingskort kan komme i tillegg til lokale kort. Flere kommuner arbeider med å få på plass dette.
- Unngå at vatn **ikke er definert** eller oppgitt som «kontakt grunneier». Få mest mulig areal tilgjengelig med fiskekort, eventuelt klart definert som «privat fiske» eller «fritt fiske».

Vi vil gjerne invitere grunneiere og involverte i salg av fiskekort til informasjonsmøter. For å begrense reisevei for deltakerne holder vi møter to steder, men innholdet er det samme på begge møtene. Spre gjerne informasjonen og invitasjonen til andre som kan være interessert. Grunneiere utenfor Trollheimen er også velkomne. Tema på møtene:

1. Informasjon om Inaturs løsninger for salg, ved Rune Søderholm, Inatur.
2. Informasjon om fjellfiskeprosjektet til Opplev Trollheimen og muligheter for videreføring, ved Janne Bøklepp, Opplev Trollheimen og Hege Sæther Moen.
3. Informasjon om lokalt arbeid med fiskekort i de ulike kommunene.

Tid og sted for møter:

- **Vårsøg Hotell, Surnadal, 1. november kl 1930**
- **Sunnal Nasjonalparksenter, Gjøra, 2. november 1930**

Vi sørger for kaffe og kaffebrød.

Informasjon er også tilgjengelig på nettsiden vår opplevtrollheimen.no. Der har vi lagt ut en foreløpig rapport for arbeidet med fjellfiske.

Det er fint hvis du gir oss beskjed om du kommer, se kontaktinformasjon nederst i brevet.

Tilbakemelding

Vi vil gjerne ha tilbakemelding fra grunneiere og andre som selger fiskekort om hvordan vi skal arbeide videre med fjellfiske i Trollheimen. Vi har mulighet til å søke om mer midler fra Landbruks- og Matdepartementet til dette. I vedlegget har vi sagt mer om hva vi foreslår å jobbe videre med og dette ønsker vi å gjøre i samarbeid med grunneiere, kommuner og jakt- og fiskeorganisasjoner. Ta kontakt om du synes dette er interessant for deg!

Kontaktinformasjon:

Opplev Trollheimen v/Janne Bøklepp

Tlf 91377672

E-post: janne@opplevtrollheimen.no

Adresse: Rindal Kommune, Rindalsveien 17, 6657 Rindal.

Vennlig hilsen Janne Bøklepp,
prosjektleder Opplev Trollheimen

FJELLFISKE I TROLLHEIMEN

Informasjon til grunneiere

Kort om fjellfiskeprosjektet

Bakgrunnen for “Fjellfiske i Trollheimen” er at Trollheimen er et område med mange og fine fiskevann og vi ønsker å kartlegge hvordan disse kan forvaltes best mulig. Det er to mål med dette: (1) øke grunneiernes inntekter fra fiskekort og (2) gjøre fjellfiske mer tilgjengelig for folk flest.

“Fjellfiske i Trollheimen” er et forprosjekt som blir utført av Opplev Trollheimen. Opplev Trollheimen er en treårig satsing som eies av seks kommuner rundt Trollheimen (Surnadal, Oppdal, Rindal, Meldal, Rennebu og Sunndal), sammen med Møre og Romsdal Fylkeskommune, Fylkesmannen i Møre og Romsdal og Sør-Trøndelag Fylkeskommune. Hovedmålet er økt verdiskaping hos reiselivsbedrifter, grunneiere og andre lokale næringsaktører. Fjellfiskeprosjektet er ett av tiltakene vi jobber med.

For mer informasjon om fjellfiskeprosjektet, se opplevtrollheimen.no. Her har vi lagt ut både prosjektplan og foreløpig rapport fra kartleggingen.

Foto: Janne Bøklepp

Dagens situasjon

Fjellfiskeprosjektet startet i vår og vi har brukt sommeren på å kartlegge dagens situasjon. De viktigste konklusjonene så langt er:

- 1. For lite og dårlig oppdatert informasjon.** De fleste bruker internett for å finne informasjon. For store deler av Trollheimen er det vanskelig å finne god informasjon om fiskevann og fiskekort. Hver kommune har fiske- eller friluftskart, men disse er ikke oppdaterte. For eksempel står det feil informasjon om fiskeavgift (denne ble avskaffet for mange år siden for fjellvann) og kontaktinformasjon til grunneiere stemmer ikke. Flere som selger fiskekort har ikke kart som viser hvor kortene gjelder. Det finnes ikke noe felles fiskekart for Trollheimen.
- 2. Gammeldagse salgsløsninger.** I store deler av Trollheimen selges fiskekort på gamlemåten. Alle fiskekort bør gjøres lettere tilgjengelig for kundene, helst gjennom salg på nett og mobil. Det selges fiskekort for 14 ulike områder i Trollheimen ut fra hva vi kan finne i vår kartlegging. Av disse selges 3 (Innerdalen, Lønset og Oppdal Bygdeallmenning) via nett og mobil (iNatur sin løsning). Typiske utsalgssteder for fiskekort som ikke selges via nett er i bomstasjoner for fjellveier, lokale butikker eller hjemme hos grunneier. Det kan være tungvint for tilreisende som ikke er lokalkjent og som kommer etter stengetid.

Folk flest ønsker å fiske lovlig. Stadig flere er vant til å kjøpe fiskekort på nett og velger heller å fiske i områder hvor dette er tilgjengelig. Å kjøpe fiskekort via SMS begynner også å bli vanlig. Da kan folk å betale der og da. Det trengs bare oppslag med kode på parkeringsplass, turisthytter eller ved fiskevann. De samme nettbaserte løsningene kan man bruke til jaktkort, hytteutleie, båtutleie og bompenger.

- 3. Mange kort og oppdelinger.** Vår kartlegging viser at det er 14 soner hvor det selges fiskekort, 3 soner som i dag er definert som privat fiske, 4 soner som er klart definert som fritt fiske og store områder som ikke er definert eller på gamle kart står oppført som “kontakt grunneier”. Dagens oppdeling er uoversiktlig og det kan være vanskelig å vite hvor grensene går. Når man er på langtur i fjellet og beveger seg inn i en ny sone er det vanskelig å få tak i kort for denne med dagens tradisjonelle salgsløsninger.

Vi ser at det hadde vært en stor fordel å få redusert antall soner, for eksempel til ett kort for hver kommune. Det aller beste hadde vært å få et felles overbyggingskort for hele Trollheimen, og dette kan være i tillegg til lokale kort. En av grunnene til at mange grunneiere er skeptiske til felles fiskekort for større soner er at det er vanskelig å finne en fordeling på inntektene som oppleves rettferdig. Vi må jobbe videre med å finne en god fordelingsnøkkel, og se hvordan dette er løst i andre områder. Flere fjellområder har fått i stand slike overbyggingskort, feks for Jotunheimen, Snøhettakortet og Børgesfjellkortet. Fiskekort som dekker et lite område eller bare ett vann er ikke så attraktive som kort som dekker større områder. Større soner vil forsvare høyere pris og sannsynligvis øke antall solgte kort.

- 4. Varierende prisnivå.** Pris på sesongkort varierer fra 50 til 600 kroner, uten at dette nødvendigvis sier noe om kvaliteten på fiskevatna. En jevnere prising hadde vært en fordel, og prisforskjeller bør kunne forklares med faktorer som størrelse på fiskesone, tilgjengelighet til vatna, fiskekvalitet og tillatte fiskemetoder.
- 5. Store udefinerte arealer.** Grunneierne i disse områdene har av ulike årsaker ikke salg av fiskekort, men har heller ikke sagt at det er fritt fiske eller ikke lov å fiske (privat fiske). Ofte oppgir grunneierne at folk får fiske hvis de spør, og er generelt positive til at det fiskes mer. Likevel er dette vanskelig for den enkelte turgåer og fisker å forholde seg til - man kan ikke fiske uten tillatelse fra grunneier, men man vet ofte ikke hvem grunneier er eller hvordan man blir møtt dersom man ringer og spør.

Det bør være et mål å få definert så mye av arealet i Trollheimen som mulig som (1) fiskekortsalg, (2) fritt fiske eller (3) privat fiske. Det beste er å få mest mulig areal under fiskekortsalg, og slik best utnytte ressursene kommersielt. Fortrinnsvis bør dette skje ved at udefinerte områder legges inn under eksisterende fiskekort (utvidede soner), framfor at man oppretter flere nye kort og soner. Bedre salgsløsninger som gir mindre administrasjon, større inntekter og dermed mer fornuftig for grunneier å selge fiskekort.

- 6. Grunneiere er positive men har lite fokus på fjellfiske som kommersiell mulighet.** De fleste vi har snakket med er positive til forprosjektet, og vil gjerne at flere kommer og fisker. De er interessert i å vite mer om bedre salgsløsninger og informasjonskanaler. Mange uttrykker at det blir fiska for lite. Mange er opptatt av at flere, særlig barn, skal oppleve fiske og at tradisjonene med fiske i vatn må tas vare på.

Fjellfiske er i liten grad markedsført som aktivitet i Trollheimen. Mange grunneiere har liten fokus på salg av fiskekort siden de opplever at det er lite penger å tjene på det. Lav omsetning har sammenheng med dårlig tilgjengelighet, og det er noe mange av grunneierne er klar over. Mange er positive til å delta i en ordning for bedre tilgjengelighet og bedre salgsløsninger. Dette gir oss et godt grunnlag for å videreføre dette forprosjektet i et hovedprosjekt.

- 7. Interesse og innsats blant kommunene.** Flere av kommunene jobber med å få til felles fiskekort. Meldal er eneste kommune som har fått det på plass så langt. Alle kommunene ser behovet for bedre tilrettelegging, oppdatert informasjon og bedre salgsløsninger. I en eventuell videreføring i et hovedprosjekt er det naturlig at vi involverer personer fra alle kommunene. På den måten kan vi få innsatsen så koordinert og effektiv som mulig, og resultat for brukerne så godt som mulig.
- 8. Manglende kunnskap om biologiske forhold.** Vårt inntrykk er at man for mange vatn vet for lite om bestand, arter, størrelse på fisk, fiskehelse og eventuell spredning av nye arter. Vi har fått mange tilbakemeldinger om at det i mange vatn fiskes for lite og at mer fiske ville gitt større og sunnere fisk. Vi trenger mer kunnskap om biologiske forhold både for å sørge for god forvaltning av fiskeressursene og for å ha god informasjon til bruk i markedsføring av fjellfiske som produkt.
- 9. Gode salgsløsninger gjennom Inatur.** Inatur (www.inatur.no) er den mest brukte salgsportalen for jakt og fiske i Norge og Sverige. Salg foregår via internett og mobil. Løsningen fungerer også for bompenger, aktiviteter, hytter og båter. Man kan legge ut ulike typer fiskekort, som dagskort, ukeskort, sesongkort, kort for garn etc. Pris varierer fra kr 1100 til 1600 pr år for hver produktside (fiskeområde) pluss 10% av omsetning. Kunde betaler på forskudd, enten det er fiskekort eller hytteleie. Løsningen gir mulighet for å kreve fangstrappert og man får navn og kontaktinformasjon til alle som kjøper fiskekort. Siden har bookingløsning med kalender slik at kundene selv sjekker når det er ledig/lovlig å fiske. For å se eksempel - gå inn på inatur.no og søk på innlandsfiske i innerdalen eller oppdal.

Inatur er en gjennomprøvd og godt kjent salgsside som når ut til mange brukere, og vi håper flere fiskekort i Trollheimen legges ut her. Opplev Trollheimen kan lage egen samleside for Trollheimen og gjøre det så enkelt som mulig å ta i bruk løsningen.

Foto: Morten Rødningen

Foto: Morten Rødningen

Videre arbeid

Vi ønsker å legge til rette for mer tilgjengelige fiskekort, bedre informasjon og økt omsetning.

Vi opplever at det er både behov og interesse for å arbeide videre etter forprosjektet (som vi avslutter nå i høst), og vurderer derfor å søke om midler fra Landbruks- og matdepartementet sitt innlandsfiskeprogram til å fortsette arbeidet neste år. Elementer som kan være relevante i det videre arbeidet er:

- **Inndeling og antall kort:** Jobbe sammen med kommunene for å få færre soner, gjerne et felles fiskekort per kommun. Få mest mulig av Trollheimens areal dekt av fiskekort. Se på mulighet for overbyggingskort for Trollheimen.
- **Salgsløsninger:** Legge til rette for salg gjennom iNatur og bistå med å informasjon, kart og bilder som trengs.
- **Informasjonsmateriell:** Legge god informasjon på nett og til trykksaker om fjellfisking, regelverk, forvaltning, god fiskeskikk og biologiske forhold. Lage papirkart når vi har kommet lenger med soneinndeling og salgsløsninger
- **Produktutvikling:** bidra til flere inntektsmuligheter basert på fjellfiske, fiskekurs, som pakker med overnatting, guiding, hytte- og båtutleie. Fokus på flere brukergrupper, både familiesegment og mer profesjonelle fiskere.
- **Biologisk kartlegging:** Samarbeid med høyskole/universitet og få studenter til å sette garn for å undersøke tilstand på fiskebestand i ulike vatn. Viktig med samarbeid med både Statens Naturoppsyn og Verneområdeforvalter for Trollheimen. Vesentlig kunnskap også for forvaltningsmyndighetene.
- **Organisering:** Det vil bli nødvendig å engasjere en eller flere personer til å gjennomføre prosjektet. Dette kan gjerne være noen av dem som i dag jobber med lignende ting i kommuner eller utmarkslag. Vi må etablere et samarbeid med kommunene, der en person fra hver kommune deltar i prosjektet på en eller annen måte, gjerne gjennom en referansegruppe eller styringsgruppe. Representanter fra grunneiere bør involveres.

Vi trenger tilbakemelding fra grunneierene

Vi vil svært gjerne ha tilbakemeldinger og innspill fra grunneierne i Trollheimen. Vi vil gjerne vite hva dere mener om videre arbeid med fjellfiske - hvilke oppgaver bør vi arbeide med og hvordan bør arbeidet organiseres? Er det interessant for grunneierene å delta i et videre prosjekt? Ta kontakt med oss via epost, post eller telefon. Kontaktperson er Janne Bøklepp, prosjektleder for Opplev Trollheimen.

Kontaktinformasjon:

E-post: janne@opplevtrollheimen.no

Telefon: 91377672

Post: Rindal Kommune, Rindalsvegen 17, 6657 Rindal